

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

4 april 2003

VOORSTEL VAN DECREET

**– van mevrouw Veerle Declercq en de heren Guy Sols, Robert Voorhamme,
André-Emiel Bogaert, Jan Laurys en Jos Stassen –**

houdende het Handvest van de Werkzoekende

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

In 1993 werd bij decreet van 31 maart 1993 het Charter van de Werkzoekende vastgelegd, een geheel van richtsnoeren voor het concrete VDAB-beleid ten behoeve van de werkzoekende. Tien jaar later zijn er tal van aanleidingen om dat Charter grondig bij te sturen en aan te vullen :

- het Charter bindt enkel de VDAB, terwijl de werkzoekende vandaag wordt geconfronteerd met verschillende andere tussenpersonen op de arbeidsmarkt, die slechts partieel kunnen worden aangestuurd vanuit de regieopdrachten van de VDAB. Deels wordt die leemte aangevuld door de specifieke erkenningsregelingen voor de bureaus voor arbeidsbemiddeling, in het bijzonder via de gedragscodes voor de diverse sectoren. Een aantal essentiële rechten van de werkzoekende verdienen evenwel decretaal vastgelegd te worden ;
- het Charter is sterk geschreven vanuit de optiek van de niet-actieve werkzoekenden, terwijl duidelijk is dat – mede door de beschikbare ICT-middelen – ook het zoekgedrag van actieve werknemers sterk is toegenomen ;
- het Charter is veeleer een beginselverklaring en bevat geen afdwingbare rechten. De Raad van State merkte in zijn advies bij het voorontwerp van decreet op dat het geen voor de rechter afdwingbare rechten instelt en hoogstens kan leiden tot een niet-jurisdictionele klachtenprocedure voor het Subregionaal Tewerkstellingscomité (STC). In een rechtenbenadering is het uitermate belangrijk essentiële grondrechten ook te vertalen in individueel afdwingbare rechten ;
- de afgelopen jaren is de aandacht verscherpt voor een aantal rechten waaraan in het Charter slechts in vage termen of helemaal geen aandacht werd besteed : het recht op inspraak en participatie, de concretisering van het recht op gelijke behandeling en non-discriminatie voor diverse doelgroepen, kwalitatieve dienstverlening, bescherming van persoonlijke levenssfeer, enzovoort ;
- ook zijn er nieuwe risico's ontstaan : de openstelling van het cliëntvolgsysteem van de VDAB naar samenwerkende partners verscherpt de behoefte aan een sluitende controle op de be-

scherming van de persoonlijke levenssfeer en de groeiende arbeidsbemiddelingsactiviteit via internet roept de vraag op hoe de rechten van de werkzoekende in deze processen kunnen worden gegarandeerd.

Diezelfde bekommernis vinden we trouwens terug in andere sociale-beleidsdomeinen. Op federaal vlak werden alle sociale-zekerheidsinstellingen onderworpen aan het Handvest van de sociaal verzekerde. En recent werd ook een wettelijke regeling goedgekeurd waarin de rechten van de patiënt ten aanzien van zorgvoorzieningen en zorgverleners werden vastgelegd.

In een actieve welvaartstaat is het ongepast dat wel de rechten van de werkzoekende ten opzichte van alle uitkeringsinstanties worden vastgelegd, maar dat wordt nagelaten de rechten van de werkzoekende in activerende trajecten te beveiligen.

Een moderne set van individuele rechten van de werkzoekende ten opzichte van de arbeidsmarktvoorzieningen kan als volgt kernachtig worden omschreven :

- het recht op gelijke behandeling en non-discriminatie ;
- het recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ;
- het recht op kosteloos zoeken ;
- het recht op informatie ;
- het recht op persoonlijke begeleiding en op aangepaste trajecten inzake opleiding en werkervaring ;
- het recht op kwalitatieve dienstverlening ;
- het recht op een gelijkvormig en motiverend opleidingsstatuut ;
- het recht op de erkenning van verworven competenties, ongeacht op welke wijze ze werden verworven ;
- het recht op veiligheid, gezondheid en welzijn, in het bijzonder bij beroepsopleiding en werkervaring ;
- het recht op inspraak, overleg en onderhandeling ;

- het recht op laagdrempelige klachtenprocedures en jurisdictionele procedures om zijn rechten af te dwingen.

Verschillende van die rechten moeten ook kunnen worden ingeroepen ten aanzien van de werkgevers bij recrutering en selectie. Dat behoort evenwel tot de bevoegdheid van de federale wetgever en/of de federale sociale partners (cf. CAO nr. 38 van de Nationale Arbeidsraad). Vlaanderen kan echter wel het voortouw nemen om gestalte te geven aan het geheel van rechten ten aanzien van de arbeidsmarktvoorzieningen, zowel van publieke als van private aard. Daarnaast kan op Vlaams vlak ook regelgevend worden opgetreden voor het overheidspersoneel en het onderwijzend personeel van wie de rechtspositie autonoom door de Vlaamse overheid kan worden bepaald.

Wat de gelijke behandeling en non-discriminatie betreft, kan verwezen worden naar het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt, dat voor de Vlaamse bevoegdheden uitvoering gaf aan de Europese non-discriminatieregeling.

Inmiddels worden verschillende nieuwe decretale initiatieven met betrekking tot de organisatie van de arbeidsvoorziening in Vlaanderen voorbereid : een decretale regeling voor de lokale werkwinkels en een PPS-constructie voor de uitbouw van Jobsys. In beide gevallen worden andere actoren ingeschakeld in de arbeidsbemiddelingsactiviteiten. Een decretaal initiatief dat op een sluitende wijze de rechten van de werkzoekende ten aanzien van dit geheel aan initiatieven regelt, kan dan ook niet uitblijven.

Dit voorstel van decreet geeft ten slotte uitvoering aan de resolutie van het Vlaams Parlement van 8 mei 2002 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 975/5*) om een decretaal initiatief te nemen tot vaststelling van een Handvest van de Werkzoekende. In het licht van de hiervóór vermelde nieuwe decretale initiatieven is dit voorstel van decreet het sluitstuk. De Vlaamse regering wordt krachtens dit voorstel van decreet belast met de uitvoering van dit decreet en kan daarbij het advies van de SERV inwinnen.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikelen 2 en 3

Zoals in het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt, wordt een zo ruim mogelijk toepassingsgebied beoogd. Dit voorstel van decreet wil de relatie (rechten en plichten) regelen tussen de werkzoekende en de diverse tussenpersonen op de arbeidsmarkt en tussen werkzoekende en werkgevers.

Indien er geen sprake is van een actief zoeken naar een (nieuwe) betrekking is dit voorstel van decreet niet van toepassing. Het is niet de bedoeling met dit voorstel van decreet de relatie te regelen tussen werkenden (werknemers of zelfstandigen) en arbeidsmarktvoorzieningen (bijvoorbeeld opleidings- en begeleidingsvoorzieningen voor werkenden). Zodra deze werkenden wel expliciet op zoek zijn naar een nieuwe betrekking vallen zij, net als werkzoekende niet-actieven, wel onder de toepassing van dit voorstel van decreet.

Daarnaast wil dit voorstel van decreet de rechten en de plichten van de sollicitanten vastleggen wanneer ze solliciteren naar een arbeidsverhouding die geregeld kan worden door de Vlaamse overheid. Het gaat om de werkaanbiedingen in de Vlaamse openbare sector en in het Nederlandstalige onderwijs. Op die wijze wordt voor sollicitanten bij deze Vlaamse diensten minstens eenzelfde beschermingsniveau nagestreefd als vastgelegd door de Nationale Arbeidsraad voor de particuliere sector in de CAO nr. 38, gewijzigd door de CAO's nr. 38bis, 38ter en 38quater. Die CAO is niet van toepassing op de openbare sector, met inbegrip van het officieel onderwijs. Evenmin is hij van toepassing op het vrij onderwijs, althans bij recrutering en selectie voor een betrekking als lid van het onderwijzend personeel. De Vlaamse overheid is wel niet bevoegd om de arbeidsverhoudingen te regelen van het niet-gesubsidieerd personeel van het vrij onderwijs en dus evenmin om regels te geven voor de precontractuele verhouding bij rechtstreekse recrutering en selectie van die personeelsgroep. Zij kunnen evenwel terugvallen op de bescherming van CAO nr. 38.

Artikel 2 van het voorstel van decreet beoogt zoveel mogelijk aan te sluiten bij de bestaande definities :

- met werkzoekenden worden enerzijds alle personen bedoeld die als werkzoekende zijn ingeschreven bij VDAB of BGDA en anderzijds ook alle andere personen die – zonder te zijn ingeschreven als werkzoekende – op zoek zijn naar werk ;

- de definitie van intermediaire organisatie en Vlaamse diensten werd maximaal afgestemd op het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt. Om elk misverstand te vermijden, werd expliciet toegevoegd dat ook het aanbieden van activiteiten aan de werkzoekende via het internet onder de toepassing valt van dit besluit, rekening houdend met de spectaculaire ontwikkeling van het aanbod aan personen die werk zoeken via het internet.

Artikel 4

Omdat het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt ondertussen in werking is getreden, behoeft dit recht geen verdere precisering.

Artikel 5

ICT-toepassingen bieden ongekennde mogelijkheden om gegevens van de werkzoekende op te slaan en te distribueren. Dat houdt evenwel aanzienlijke risico's in. Een en ander werd tegengegaan door de gedragscodes in het kader van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest. De bescherming van de persoonlijke levenssfeer is echter dermate fundamenteel dat deze rechten het best in het decreet zelf kunnen worden verankerd. Dit artikel beoogt daarom de overheveling van de bepalingen van de gedragscode naar een decreet. In één adem worden de bepalingen daarmee uitgebreid tot de intermediaire organisaties die verantwoordelijk zijn voor beroepsopleiding.

Artikel 6

Deze principes zijn al opgenomen in de bovenvermelde CAO nr. 38 van de Nationale Arbeidsraad, alsook in het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest. Met dit artikel worden zij uitgebreid tot het geheel van intermediaire organisaties en tot de Vlaamse openbare sector en het vrij onderwijs.

Met dit artikel wordt niet beoogd een recht op kosteloze beroepsopleiding of loopbaanbegeleiding in te stellen voor de werkende werkzoekende. De kosteloosheid blijft hier beperkt tot de basisdienst-

verlening inzake beroepskeuzevoorlichting enerzijds en arbeidsbemiddeling anderzijds, dat laatste conform IAO-verdrag nr. 181 en het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de arbeidsbemiddeling. Overigens werd in het recente rapport van de Task Force Loopbaanbegeleiding van de Koning Boudewijnstichting gepleit voor een remgeld wanneer werknemers een beroep doen op loopbaanbegeleiding. Belangrijk is wel dat voor beroepsopleiding en loopbaanbegeleiding wel vrijstellingen en kortingen gelden voor bijzondere kansengroepen, in het bijzonder ook voor kortgeschoolden.

Artikel 7

Dit artikel beoogt dat de werkzoekende in elk stadium correct geïnformeerd wordt over het opzet en permanente terugkoppeling krijgt. Ook krijgt hij inzage in het dossier.

Artikel 8

De principes van dit artikel waren al min of meer opgenomen in het Charter van de Werkzoekende en worden hier hernomen.

Artikel 9

Ook deze principes waren opgenomen in het Charter van de Werkzoekende, met inbegrip van de nadruk op zelfwerkzaamheid. Hier wordt, gegeven de ervaringen van de lokale werkwinkels, een principe aan toegevoegd : werkzoekenden die onvoldoende zelfredzaam zijn, bijvoorbeeld omdat ze over onvoldoende ICT-basisvaardigheden beschikken, moeten aangepaste begeleiding krijgen. Het komt de Vlaamse regering toe dit nader te preciseren voor de diverse vormen van dienstverlening. Voor het door de overheid georganiseerde of gesubsidieerde aanbod, dat in sterke mate werkt met ICT-tools, moet in het bijzonder voorzien worden in een bijzondere bijstand aan personen die over onvoldoende ICT-basisvaardigheden beschikken, waarbij uiteraard moet worden gegarandeerd dat de betrokken voorzieningen over de middelen beschikken om deze compenserende maatregelen ten behoeve van de betrokken doelgroep te nemen.

Artikel 10

De werkzoekende die wordt aangeworven moet op een correcte wijze worden opgevangen door de nieuwe werkgever. Voor de werknemers die ressorteren onder de CAO-wet werd dit op gepaste wijze opgevangen door de CAO nr. 22 van de Nationale Arbeidsraad betreffende het onthaal van de werknemers in de onderneming. Deze CAO is evenwel niet van toepassing op het personeel van de Vlaamse openbare sector en het onderwijzend personeel van het vrij gesubsidieerd onderwijs. Dit artikel beoogt deze leemte te ondervangen.

Artikel 11

De werkzoekende die een beroepsopleiding volgt bij de VDAB of bij door de VDAB erkende opleidingscentra, heeft recht op een contract en een behoorlijk opleidingsstatuut. Inmiddels werd dit doorgetrokken tot de meeste opleidingen, georganiseerd in het kader van het Europees Sociaal Fonds (zwaartepunten 1 en 2). Dit artikel legt de basis voor een veralgemeend gelijkvormig opleidingsstatuut, ongeacht bij wie de opleiding werd gevolgd. De Vlaamse regering zal dat nader moeten uitwerken.

In dit artikel gaat bijzondere aandacht naar de verplichting een schriftelijk contract op te stellen bij elke opleiding. Wanneer de opleiding geheel (zoals bij de meeste IBO's) of gedeeltelijk (zoals bij formules van alternerend leren in een centrum en op de werkvloer) in een onderneming gebeurt, dan moet een specifiek driepartijencontract tot stand komen (eventueel als bijlage bij het gewone opleidingscontract) dat de respectieve rechten en verbintenissen bepaalt van werkgever, opleidingsinstelling en werkzoekende.

Artikel 12

Het Pact van Vilvoorde bevat de doelstelling om in 2010 alle competenties gelijk te waarderen, ongeacht waar en hoe ze werden verworven. Deze doelstelling moet prioritair worden gerealiseerd voor de werkzoekende, in het bijzonder ten behoeve van de kortgeschoolden die nu het slachtoffer zijn van de diplomacultus. Met het oog op een duidelijke communicatie over ieders competenties is het belangrijk dat elke opleidingsverstrekker ook een attest van de gevolgde opleiding of verworven be-

kwaamheden uitreikt, dat vervolgens ook eigendom wordt van de werkzoekende.

Artikel 13

Dit artikel legt de basis voor een sluitende regeling voor het welzijn tijdens een beroepsopleiding.

Artikel 14

Artikel 23 van de Grondwet bevat het sociale grondrecht op informatie, raadpleging en overleg. Dat recht moet niet enkel voor de werknemers, maar voor elke werkzoekende worden gegarandeerd. De werkzoekende is geen lijdend voorwerp van voorzieningen, maar moet worden erkend als een actor, die perfect in staat is om mee te denken en mee te werken aan de vormgeving voor de voorzieningen. De VDAB had terzake een experiment lopen met zogenaamde cursistenraden. Een recente evaluatiestudie door het Hoger Instituut voor de Arbeid evalueerde dit uitermate positief, met een duidelijke meerwaarde in vergelijking met de 'inspraak' via klachtenprocedures. Dit artikel legt de basis voor een veralgemeende regeling.

Dit artikel biedt ook de mogelijkheid om een kader te creëren voor onderhandelde afspraken tussen enerzijds de koepels van de intermediaire organisaties en anderzijds de representatieve werknemersorganisaties als vertegenwoordigers van de werkzoekende, als een vorm van zelfregulering.

Artikel 15

Het is evident dat werkzoekenden door de diverse betrokkenen ook correct worden geïnformeerd over de rechten die men kan putten uit dit voorstel van decreet en zijn uitvoeringsbepalingen. De regering wordt gemachtigd een tweedelijnsprocedure in te stellen bij een nader te bepalen orgaan.

Artikel 16

Dit artikel heeft als doel dat deze beginselen geconcretiseerd worden door de regering.

Artikel 17

Dit artikel legt de basis voor een veralgemeend gebruik van klachtenprocedures bij alle intermediaire organisaties. Wat de eerstelijnsbehandeling van klachten door de organisaties zelf betreft, werd maximaal afgestemd op het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen, dat reeds een dergelijke verplichting oplegt aan de bestuursinstellingen. Wat de klachtenprocedures betreft, in te stellen door niet-bestuursinstellingen, is het wenselijk in dezelfde minimale garanties te voorzien als deze die zijn voorzien voor bestuursinstellingen.

Artikelen 18 tot 21

Deze bepalingen beogen de concrete afdwingbaarheid van de diverse bepalingen van het voorstel van decreet en zijn uitvoeringsbesluiten, naar analogie van gelijkaardige bepalingen in het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt. Belangrijk daarbij is ook dat de mogelijkheid wordt ingebouwd om een beroep te doen op de arbeidsgerechten. Dat is nu al de realiteit voor de geschillen over werving en selectie bij werkgevers, over de uitvoering van opleidingscontracten bij de VDAB of over de activiteiten van de uitzendbureaus. Het is wenselijk om gebruik te maken van de impliciete bevoegdheden van Vlaanderen om dit uit te breiden tot het geheel van activiteiten van de intermediaire organisaties ten behoeve van de werkzoekende. Daarmee wordt vermeden gelijkaardige geschillen te versnipperen over diverse rechtbanken. Dat is noodzakelijk om tot een vlot toepasbare en coherente regeling te komen met het oog op de handhaving van deze regelgeving. Het is de bedoeling dat de rechten die de werkzoekenden ontlenen aan dit voorstel van decreet geen dode letter blijven, maar dat ook een concreet handhavingsbeleid wordt gevoerd door de Vlaamse overheid. Daartoe moet zij uiteraard ook over de gepaste instrumenten beschikken inzake toezicht en sancties. Daartoe kan gebruik worden gemaakt van de impliciete bevoegdheden.

Artikel 22

Dit artikel beoogt een aanpassing van het decreet van 13 april 1999 aan het Handvest van de Werkzoekende. Hiermee wordt ook een foute verwijzing naar artikel 7, § 1, i.p.v. artikel 5 in artikel 18 van het decreet van 8 mei 2002 rechtgezet.

Artikel 23

Gezien dit voorstel van decreet een versterking en uitbreiding beoogt van het Charter van de Werkzoekende, kan dat laatste integraal worden opgeheven.

Artikel 24

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Veerle DECLERCQ

Guy SOLS

Robert VOORHAMME

André-Emiel BOGAERT

Jan LAURYS

Jos STASSEN

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° werkzoekende :

- a) elke persoon die als werkzoekende is ingeschreven bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding en/of op zoek is naar werk ;
- b) elke persoon die als werkzoekende is ingeschreven bij de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling en een beroepsopleiding volgt bij een door de Vlaamse Gemeenschap georganiseerde, gesubsidieerde of erkende beroepsopleiding en/of op zoek is naar werk ;

2° intermediaire organisaties : alle publieke of private organisaties of personen die ten behoeve van de werkzoekende activiteiten aanbieden op het vlak van beroepskeuzevoorlichting, beroepsopleiding, loopbaanbegeleiding en arbeidsbemiddeling, met inbegrip van het aanbieden van deze activiteiten via de geschreven, auditieve of visuele media en via internet ;

3° Vlaamse diensten : het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de openbare instellingen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, alsook de Vlaamse onderwijsinstellingen ;

4° SERV : de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, zoals opgericht bij decreet van 27 juni 1985.

Artikel 3

Dit decreet is van toepassing op :

1° a) de werkzoekenden en

- b) de personen die zich kandidaat stellen voor een werkaanbieding of voor de samenstelling van een wervingsreserve bij de Vlaamse diensten ;

2° de intermediaire organisaties ;

3° de Vlaamse diensten.

De Vlaamse regering kan, na advies van de SERV, preciseren wat onder beroepskeuzevoorlichting, beroepsopleiding, loopbaanbegeleiding en arbeidsbemiddeling moet worden verstaan.

HOOFDSTUK II

Rechten van de werkzoekende

Artikel 4

De werkzoekende heeft recht op gelijke behandeling en non-discriminatie overeenkomstig de geldende wetgeving.

Artikel 5

De werkzoekende heeft recht op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De intermediaire organisaties van de Vlaamse diensten garanderen dat ze alle door de werkzoekende verstrekte inlichtingen op vertrouwelijke wijze behandelen. Informatie omtrent een werkzoekende kan slechts door een intermediaire organisatie of Vlaamse dienst aan derden worden doorgegeven na uitdrukkelijke toestemming van de werkzoekende.

De intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten waken erover dat alle personeelsleden de vertrouwelijkheid van de persoonlijke gegevens respecteren. Persoonlijke gegevens moeten in principe verkregen worden van de werkzoekende zelf. Als de intermediaire organisaties of de Vlaamse diensten het noodzakelijk achten persoonlijke ge-

gevens in te winnen bij derden, wordt de werkzoekende daarover vooraf geïnformeerd en moet hij zijn toestemming verlenen. Dat gebeurt door ondertekening van een verklaring waarvan de werknemer de draagwijdte duidelijk kan begrijpen. Als in het curriculum vitae uitdrukkelijk naar een referentiepersoon wordt verwezen, geldt dat als impliciete toestemming van de werknemer. Er mogen geen persoonlijke gegevens worden ingewonnen en opgeslagen die niet noodzakelijk zijn voor de opdracht. De persoonlijke gegevens worden bewaard en gecodeerd op een wijze die de werknemer kan begrijpen en die hem geen enkel kenmerk toedichten met een mogelijk discriminerend effect tot gevolg. De werknemer kan te allen tijde zijn toestemming intrekken om gegevens die tot de persoonlijke levenssfeer behoren, op te vragen en te gebruiken. Het is verboden om methodes of technieken te gebruiken waarvan wordt vastgesteld dat ze een inbreuk vormen op de persoonlijke levenssfeer.

De intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten verbinden zich ertoe dossiers met persoonsgegevens slechts bij te houden zolang de werkzoekende het wenst of zolang dat nodig is voor de concrete opdracht.

De intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten corrigeren de in het dossier van de opdrachtgever of de werknemer bijgehouden gegevens wanneer de werkzoekende erom verzoekt.

De intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten mogen medische gegevens slechts inwinnen of laten inwinnen in de mate dat dit noodzakelijk is om te bepalen of de werknemer in staat is een bepaalde functie uit te oefenen of te voldoen aan de eisen van gezondheid en veiligheid. Zij mogen geen genetische tests verrichten of laten verrichten.

De bepalingen van dit artikel gelden onverminderd de wetgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Artikel 6

De werkzoekende heeft recht op kosteloze deelname aan de activiteiten van de intermediaire organisaties op het vlak van beroepskeuzevoorlichting, beroepsopleiding, loopbaanbegeleiding en arbeidsbemiddeling.

De Vlaamse regering kan bepalen dat voor bepaalde categorieën of voor bepaalde activiteiten het

eerste lid niet van toepassing is, na advies van de SERV.

Wanneer een werkzoekende solliciteert bij de Vlaamse diensten zijn alle kosten inzake rekrutering en selectie ten laste van de Vlaamse diensten.

Artikel 7

De werkzoekende heeft recht op gratis informatie.

De werkzoekende heeft recht op voorafgaande kosteloze, volledige en betrouwbare informatie over de opleiding, respectievelijk de begeleiding of de vacature, de selectiecriteria en de selectieprocedures en de organisatie die de activiteiten uitvoert.

De intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten maken verkeerdt geadresseerde vragen om advies of informatie over aan de bevoegde instelling of persoon.

De intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten verbinden zich ertoe om elke werkzoekende die voor een vacature, begeleiding of opleiding niet wordt toegelaten, binnen een redelijke termijn schriftelijk op de hoogte te brengen van de reden waarom hij niet toegelaten wordt.

Ze geven aan elke werkzoekende concrete informatie over de aard van het aangeboden contract, de aanwervingsvoorwaarden, de arbeidsduur en de arbeidstijden, de bezoldiging, de loopbaanmogelijkheden, de opleidingskansen, de functievereisten, de plaats van de functie in de organisatie en desgevallend de positieve acties die met betrekking tot de werkzoekende worden ondernomen.

De werkzoekende heeft recht op inzage in het dossier dat de intermediaire organisatie van hem bijhoudt.

Artikel 8

De werkzoekende heeft recht op persoonlijke begeleiding en op aangepaste trajecten inzake beroepsopleiding en werkervaring met het oog op een duurzame tewerkstelling.

De werkzoekende is er toe gehouden in te gaan op de aangeboden kansen inzake begeleiding, opleiding en tewerkstelling, op basis van zijn bekwaamheden.

Artikel 9

De werkzoekende heeft recht op kwalitatieve, klantvriendelijke, laagdrempelige dienstverlening door de intermediaire organisaties. De dienstverlening is gericht op zelfwerkzaamheid van de werkzoekende. De intermediaire organisatie neemt de nodige compenserende maatregelen voor de werkzoekende die onvoldoende zelfredzaam is.

Artikel 10

De werkzoekende die solliciteert bij de Vlaamse diensten heeft na indienstneming recht op een waardige ontvangst.

De Vlaamse regering bepaalt, na onderhandeling met de representatieve organisaties van het overheids- en onderwijzend personeel, de nadere regels voor de uitvoering van deze bepalingen.

Artikel 11

De werkzoekende heeft recht op een gelijkvormig en rechtszeker opleidingsstatuut wanneer hij deelneemt aan een activiteit inzake beroepsopleiding bij een intermediaire organisatie die werd gesubsidieerd of erkend door de Vlaamse overheid. De wederzijdse rechten en verplichtingen tussen werkzoekende en intermediaire organisatie worden vastgelegd in een overeenkomst die door beide partijen wordt ondertekend vooraleer de beroepsopleiding een aanvang neemt. Wanneer de opleiding bestaat uit of gepaard gaat met een opleiding op de werkvloer in een onderneming, wordt voor de periode van deze opleiding op de werkvloer een bijlage aan deze overeenkomst opgenomen, die door zowel de werkzoekende, de intermediaire organisatie als de onderneming wordt ondertekend vooraleer de opleiding op de werkvloer een aanvang neemt.

Artikel 12

De werkzoekende heeft recht op de erkenning van verworven competenties, ongeacht waar en op welke wijze die werden verworven. De intermediaire organisaties houden bij de organisatie van hun activiteiten zoveel mogelijk rekening met het geheel van deze verworven competenties.

De intermediaire organisaties verstrekken na elke opleiding of werkervaring aan de werkzoekende een gepersonaliseerd attest met een aanduiding van de gevolgde opleiding en/of de verworven competenties.

Artikel 13

De werkzoekende heeft recht op veiligheid, gezondheid en welzijn.

De intermediaire organisaties zijn verantwoordelijk voor de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van de werkzoekende. Bij verhoogde risicosituaties worden door hen aangepaste maatregelen genomen.

Artikel 14

De werkzoekende heeft recht op inspraak, overleg en onderhandeling.

Artikel 15

De intermediaire organisaties en de Vlaamse diensten zijn verplicht de werkzoekenden in te lichten over de rechten die zij ontleen aan dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten, met inbegrip van de klachten- en beroepsprocedures bij niet-naleving van deze rechten.

Artikel 16

De Vlaamse regering kan, na advies van de SERV, de nadere regels voor de uitvoering van artikelen 4 tot 15 vaststellen.

HOOFDSTUK III

Toezicht en sancties

Artikel 17

Elke intermediaire organisatie die niet onderworpen is aan de verplichting een klachtenvoorziening

in te stellen krachtens het decreet van 1 juni 2001 houdende toekenning van een klachtrecht ten aanzien van bestuursinstellingen, is verplicht een procedure in te stellen voor een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over haar handelingen en werking. Deze procedure voldoet minstens aan de bepalingen van artikel 5, eerste lid en artikelen 6 tot 11 van het decreet van 1 juni 2001.

Daarnaast heeft de werkzoekende die meent dat zijn rechten, zoals bepaald in dit decreet, worden geschonden, het recht hiertegen een klacht in te dienen bij een hiertoe door de Vlaamse regering gemachtigd orgaan, volgens de door de Vlaamse regering bepaalde klachtenprocedure.

Artikel 18

§ 1. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de federale politie houden de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren en beambten toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

§ 2. De in § 1 bedoelde ambtenaren mogen bij de uitoefening van hun opdracht :

- 1° tussen 5 en 21 uur zonder voorafgaande verwittiging vrij binnentreden in alle lokalen, woonruimtes uitgezonderd, waarvan zij redelijkerwijze kunnen vermoeden dat ze aan hun toezicht onderworpen zijn ;
- 2° tussen 21 en 5 uur met voorafgaande toestemming van de rechter in de politierechtbank, binnentreden in de in 1° bedoelde lokalen, woonruimtes uitgezonderd, voorzover er redenen zijn om te veronderstellen dat er inbreuken gepleegd zijn op de reglementering waarop zij toezicht uitoefenen ;
- 3° een onderzoek, een controle of een enquête instellen alsmede alle inlichtingen inwinnen die zij nodig achten om zich ervan te vergewissen dat de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan werkelijk worden nageleefd, inzonderheid :
 - a) de werknemers of de werkgevers ondervragen over alle feiten die nuttig zijn voor de uitoefening van het toezicht ;
 - b) zich zonder verplaatsing alle documenten en stukken doen voorleggen die bij dit decreet

zijn voorgeschreven of uittreksels ervan opmaken ;

- c) inzage hebben en een afschrift nemen van alle documenten en stukken die zij voor het volbrengen van hun opdracht nodig achten ;
- d) tegen ontvangstbewijs alle documenten en stukken in beslag nemen die het mogelijk maken een inbreuk vast te stellen.

§ 3. De in § 1 bedoelde ambtenaren en beambten hebben het recht waarschuwingen te geven, de overtreder een termijn toe te staan om zich in orde te stellen en processen-verbaal op te maken die bewijslast hebben tot het tegendeel bewezen is. Op straffe van nietigheid moet een afschrift van het proces-verbaal ter kennis van de overtreder worden gebracht binnen een termijn van veertien dagen na de vaststelling van de overtreding.

§ 4. De in § 1 bedoelde ambtenaren en beambten kunnen, in de uitoefening van hun ambt, de bijstand van politiediensten vorderen.

Artikel 19

Onverminderd de strafbepalingen van artikelen 269 tot 274 van het Strafwetboek worden gestraft met gevangenisstraf van 8 dagen tot 1 jaar en met een geldboete van 25 euro tot 125 euro of met één van deze straffen alleen :

- 1° iedere persoon, alsmede zijn aangestelden of lasthebbers, die commissieloon, bijdrage, toelatings- of inschrijvingsgelden vordert of int van de werkzoekende, buiten de door dit decreet bepaalde perken ;
- 2° iedere persoon, alsmede zijn aangestelden of lasthebbers, die medische gegevens inwint of laat inwinnen van de personen bedoeld in artikel 3, buiten de door dit decreet bepaalde perken ;
- 3° iedere persoon, alsmede zijn aangestelden of lasthebbers, die genetische testen verricht of laat verrichten van de personen bedoeld in artikel 3 ;
- 4° al wie krachtens hoofdstuk II van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan het geregelde toezicht verhindert.

Artikel 20

De bedingen van een overeenkomst en de bepalingen en interne reglementen van organisaties en ondernemingen die strijdig zijn met de bepalingen van dit decreet, en de bedingen die bepalen dat een of meer contracterende partijen bij voorbaat afzien van de rechten die door dit decreet gewaarborgd worden, zijn nietig.

Artikel 21

Elk geschil over de toepassing van dit decreet en zijn uitvoeringsbepalingen kan door de werkzoekende of een van de representatieve werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV, worden voorgelegd aan de arbeidsgerechten.

Deze vorderingen worden ingeleid bij verzoekschrift, verzonden bij aangetekende brief aan of neergelegd bij de griffie van het bevoegde gerecht.

De vonnissen en arresten worden bij gerechtsbrief ter kennis gebracht aan de betrokken partijen.

De werkzoekende en de werknemersorganisatie kunnen zich bij de arbeidsgerechten laten bijstaan of vertegenwoordigen door een afgevaardigde van een van de representatieve werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV. Deze mag namens de organisatie waartoe hij behoort alle handelingen verrichten die bij deze vertegenwoordiging behoren, een verzoekschrift indienen, pleiten en alle mededelingen ontvangen betreffende de rechtsingang, de behandeling en berechting van het geschil.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 22

Artikel 18 van het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt wordt vervangen door :

"Artikel 5, 7°, van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest wordt vervangen door wat volgt :

"Het bureau dient alle betrokkenen op een objectieve en respectvolle wijze te behandelen en dient de geldende wetgeving inzake evenredige participatie en gelijke behandeling en het decreet houdende het Handvest van de Werkzoekende en zijn uitvoeringsbesluiten na te leven.".

Artikel 23

Het decreet van 31 maart 1993 houdende vaststelling van het Charter van de Werkzoekende wordt opgeheven.

Artikel 24

Dit decreet treedt in werking op de eerste dag van de derde maand volgend op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Veerle DECLERCQ

Guy SOLS

Robert VOORHAMME

André-Emiel BOGAERT

Jan LAURYS

Jos STASSEN